



# VASTUULLISESTI VESILLÄ

SPV:n suositukset ympäristöystävälliseen veneilyyn

---

# ANSVARSFULLT BÅTLIV

SBF:s rekommendationer för en miljövänlig båtsport

# YMPÄRISTÖ ON SITÄ, MIKÄ YMPÄRÖI MEITÄ

Meille veneilijöille puhdas ja hyvinvoiva ympäristö on tärkeä asia. Liikomme vesialueilla, merellä tai järvillä, joiden kestävä käyttö ja järkevä hyödyntäminen on arvo sinänsä.

Tietoisuutemme veneilyn ympäristövaikutuksista on hyvällä tasolla: ymmärrämme hyvin, millaisilla toimilla voimme vähentää veneilyn ympäristövaikutuksia. Vanhan sanonnan mukaan ”ympäristö on sitä, mikä ympäröi meitä”. Yhdelle vesillä liikkuminen merkitsee läheistä suhdetta ekologisesti herkkään luontoon, toiselle veneily on tapa olla mukana sosiaalisessa ympäristössä samanhenkisten ihmisten kanssa.

SPV:n Ympäristökomitea, joka toimii osana Veneilytoimikuntaa, tarkastelee veneily-ympäristöä laajasta näkökulmasta. Haluamme, että toimintamme vaikuttaa niihin tapoihin, joilla käytämme ympäristöä hyödyksi mukavan ja usein elinikäisen harrastuksemme kannalta – oli sitten kyse matkaveneilystä, kilpaveneilystä tai kilpapurjehduksesta. Ympäristö, jossa liikumme, on kaikille sama.

## SPV:N YMPÄRISTÖKOMITEA:

- nostaa esille veneilyn ympäristövaikutuksia
- kannustaa veneilyseuroja kehittämään toimintaansa kestäväksi ja vastuulliseksi
- tuottaa ympäristötietoisuutta kaikkien veneilijöiden – niin kokeneempien merikarhujen kuin alkavien seiloreiden – käyttöön.

# OMGIVNA AV MILJÖN

För oss båtfolk är en ren och välmående miljö av yttersta vikt. Vi rör oss på vattendrag, hav och sjöar, där hållbar användning och förnuftigt utnyttjande utgör ett inneboende värde.

Medvetenheten om vår miljöpåverkan bland båtfolket är hög, och vi har en välgrundad förståelse för de åtgärder som krävs för att minimera vår påverkan på miljön. Att färdas till sjöss innebär för en individ en nära koppling till den känsliga naturen, medan det för en annan utgör ett sätt att delta i en social gemenskap med likasinnade människor.

SBF:s Miljökommitté, som verkar inom ramen för Båtsportskommittén, betraktar båtlivet från en bred synvinkel. Vi vill att vår verksamhet påverkar de sätt, med vilka vi utnyttjar vår omgivning, för att möjliggöra en trevlig och livslång hobby – vare sig det handlar om långfärdsseglatser, hastighetsbåtar eller kappsegling. Oavsett disciplin, är miljön där vi rör oss densamma för alla.

## SBF:S MILJÖKOMMITÉ:

- lyfter fram båtlivets miljöpåverkan
- uppmuntrar segelsällskap- och klubbar att utveckla sin verksamhet på ett hållbart och ansvarsfullt sätt
- skapar miljömedvetenhet för alla som rör sig till sjöss – både för erfarna sjöbjörnar och nybörjande matroser.

# 1. EROON MYRKKYMAALEISTA

Biosidisten veneenpohjamaalien eli myrkkymaalien käyttöä säädellään EU:n biosidiasetuksella. Suomessa saa käyttää vain Tukesin hyväksymiä myrkkymaaleja. Jos maaleja käyttää, käyttöohjeiden noudattaminen on tärkeää. Myrkkymaalaamisen vähentämisen tai lopettamisen mahdollisuuksiin kannattaa tutustua. Veneseuroilla on tärkeä rooli vesilläliikkujan ohjaamisessa kohti myrkkymaalitonta veneilyä.

## SUOSITUKSET SEUROILLE

- Päätös, että seurassa ei käytettäisi myrkkymaaleja ja siirtymävaiheessa hyväksytään vain kovien eliönestomaalien käyttäminen.
- Veneenpesupaikan rakentaminen, jossa pesuvedet kerätään talteen ja käsitellään asianmukaisesti.
- Seuran toimintatapojen kehittäminen ohjeistuksin ja yhteistyöllä muiden seurojen kanssa.
- Pohjamaalien huomioiminen katsastusten yhteydessä.

## SUOSITUKSET VENEILIJÖILLE

- Maalaa veneen pohja biosidittömällä, eli myrkyttömällä maalilla.
- Jätä veneen pohja maalaamatta ja pese veneen pohja erityisesti merirokon kiinnitymisaikana esimerkiksi pohjapesurilla tai harjaamalla.
- Myrkkymaalit ovat kiellettyjä sisävesillä ja käytännössä tarpeettomia vähäsuolaisilla rannikkoalueilla.
- Maaleja koskevat rajoitukset löytyvät maalipurkin kyljestä. Kun ostat maalipurkin kaupasta, sitoudut noudattamaan käyttöohjeita.
- Myrkkymaaleja ei saa päästää maaperään tai vesistöön esimerkiksi maa-lauksen tai pesun yhteydessä.

# 1. LÄMNA BORT GIFTFÄRGER

Användning av båtens bottenfärger, eller giftfärger, regleras av EU:s biocidförordning. I Finland är det endast tillåtet att använda sådana färger som har godkänts av Tukes. Om dessa färger används är det av yttersta vikt att noga följa de medföljande bruksanvisningarna. Det är värt att undersöka möjligheterna att minska eller avstå från bruk av giftfärger. Föreningarna spelar en central roll i att vägleda båtförare mot ett giftfritt båtliv.

## REKOMMENDATIONER TILL FÖRENINGARNA

- Beslut om att inte använda giftfärger inom föreningen, under transitionsperioden godkänns endast bruk av hårda organismavstötande bottenfärger.
- Skapa en tvättplats, där tvättvattnet tas tillvara och behandlas på rätt sätt.
- Rekommendationer och riktlinjer för föreningens verksamhet, samarbete med andra föreningar.
- Diskutera bottenmålningen i samband med besiktningen.

## REKOMMENDATIONER FÖR BÅTFÖRARNA

- Måla båtbottnet med biocidfri, dvs. giftfri målfärg.
- Alternativt, låt bli att måla botten och tvätta det istället t.ex. med en botten-tvättare eller borste, speciellt under den tid då snäckor växer.
- Giftfärger är förbjudna på insjöarna och i praktiken onödiga i kusternas bräckta vatten.
- Uppgifter om gällande begränsningar finns på målburkarna.
- När du köper en målfärg förbinder du dig att följa instruktionerna för hur den ska användas.
- Giftfärger får inte utlösas i marken eller vattendrag, exempelvis i sammanhang med målning eller tvätt.

## 2. LAKIMUUTOKSESTA APUA JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN

Uudistetun merenkulun ympäristönsuojelulain ja merenkulun ympäristönsuojeluasetuksen tarkoituksena on ohjata veneilijöitä jättämään kaikki aluksella syntyneet jätteet satamaan satamakäynnin yhteydessä. Sääntely vähentää Itämeren ja Suomen sisävesien roskaantumista sekä muovin ja ravinteiden päätymistä vesistöihin.

### SUOSITUKSET SEUROILLE

- Uudet jätehuoltovaatimukset koskevat 25-paikkaisia ja sitä suurempia satamia. Satamanpitäjä voi olla esimerkiksi kunta, yritys tai veneilyseura – selvitä mitä velvollisuuksia satamanpitäjällä on jätehuollon järjestämisestä.
- Kotisatamissa on oltava vastaanotto vähintään öljyisille ja muille vaarallisille jätteille sekä sekajätteille ja käymäläjätevesille. Vierasatamissa pitää ottaa vastaan vähintään sekajätteet ja käymäläjätevedet.
- Lähekkäin sijaitsevat satamat voivat tehdä yhteistyötä jätehuollon järjestämisessä ja jätehuoltosuunnitelman tekemisessä. Jätehuollon yhteisestä järjestämisestä on tehtävä kirjallinen sopimus, ja sen on oltava kaikkien sopimusosapuolten allekirjoittama. Järjestelystä pitää viestiä selkeästi sataman käyttäjille.
- Tärkeää on, että sataman jätehuoltojärjestelyt vastaavat käyttäjien tarpeita ja huomioivat satamassa järjestettävät tapahtumat sekä sesongin mukaisen vaihtelun.

### SUOSITUKSET VENEILIJÖILLE

- Lajittele jätteesi ja vie ne asianmukaiseen keräyspisteeseen.
- Tyhjennä käymäläjätteet aina imutyhjennyslaitteeseen.
- Käytä kuivakäymälöitä ohjeiden mukaan, äläkä laita säiliöön mitään sinne kuulumatonta.
- Suosi venematkojen varustelussa helposti lajiteltavia materiaaleja.
- Älä polta muovivaivoja ja elintarvikepaketteja nuotiossa tai grillipaikoilla – ne kuuluvat kierrätykseen tai sekajätteeseen.

## 2. LAGFÖRÄNDRINGEN STÖDER AVFALLSHANTERING

Syftet med den reviderade miljöskyddslagen för sjöfarten och förordningen om miljöskydd för sjöfarten är att få båtfarare och sjöfarare att i samband med att man anlöper en hamn lämna allt det avfall som uppkommit ombord i hamnen. Regleringen minskar såväl nedskräpningen av Östersjön och insjöarna som mängden plast och näringsämnen som hamnar i vattnet.

### REKOMMENDATIONER TILL FÖRENINGARNA

- De nya avfallshanteringskraven gäller hamnar med 25 eller fler platser. Hamnoperatören kan vara en kommun, ett företag eller en båtklubb – ta reda på vilka skyldigheter hamnoperatören har när det gäller att ordna avfallshantering.
- I hemmahamnar krävs faciliteter för mottagning av minst olje- och annat farligt avfall, samt blandavfall och avloppsvatten från toaletter. I gästhamnar måste åtminstone blandavfall och avloppsvatten från toaletter tas emot.
- Närliggande hamnar har möjlighet att samarbeta för att organisera avfallshantering och utarbeta en plan för detta. Ett skriftligt avtal för gemensam avfallshantering måste upprättas och undertecknas av alla parter. Informationen om arrangemanget bör kommuniceras klart och tydligt till hamnens användare.
- Det är viktigt att hamnens avfallshantering är anpassad för användarnas behov och tar hänsyn till säsongvariationer och diverse evenemang.

### REKOMMENDATIONER FÖR BÅTFÖRARNAS

- Sortera och deponera ditt avfall enligt anvisningarna.
- Töm alltid septiktanken med en sugtömningsmaskin.
- Använd torrtoaletter enligt anvisningar. Kasta inte i toan något som inte hör dit.
- Använd lätt sorterbara förpackningar ombord för mat och andra ändamål.
- Bränn inte plast och livsmedelsförpackningar i brador eller på grillplatser – materialet ska återvinnas eller deponeras i blandavfall.

### 3.

# KOHTI PIENEMPÄÄ HIILIJALANJÄLKEÄ

Vapaa-ajan veneily tuottaa suuria elämyksiä, mutta myös ilmakehää lämmittäviä kasvihuonekaasupäästöjä. Seurat ohjaavat toiminnallaan myös jäsentensä ratkaisuja. Yhteisten päätösten ja valintojen vaikutukset ovat merkittäviä myös ympäristön kannalta.

#### SUOSITUKSET SEUROILLE

- Sähkösopimuksien tarkastelu ja fossiilivapaaan sähkön suosiminen.
- Investoinneissa huomion kiinnittäminen varusteiden, materiaalien, infran ja työprosessien ympäristökuormittavuuteen.
- Seurayhteistyö hankinnoissa ja investoinneissa säästää ympäristöä ja rahaa.
- Tarvitaanko välttämättä talvilämpimiä halleja?
- Venehallit soveltuvat hyvin aurinkoenergian tuotantoalustoiksi.

#### SUOSITUKSET VENEILIJÖILLE

- Kiinnitä moottoria hankkiessasi huomiota taloudellisuuteen ja ympäristövälisyyteen.
- Muista huoltaa, kunnostaa ja uusia moottori asianmukaisesti.
- Sähkömoottori on hiilineutraalimpi vaihtoehto.
- Aja taloudellisilla kierroksilla. Purjeveneellä käytä purjeita! Kehitä veneilytaitojasi.
- Veneilyssä hiilivaste on suoraan verrannollinen veneen kokoon: mieti tarvitsetko ylimääräisiä jalkoja ja hevosvoimia suoriutuaksesi lomamatkasta tai yhdysvenekäytöstä.
- Valmistusmateriaalilla on väliä. Puuveneet ovat hiilineutraalein vaihtoehto, alumiiniveneen etuna on täydellinen kierrätettävyyttä. ABS- sekä lujite-muovi ovat huonompia vaihtoehtoja.
- Jakaminen kannattaa: vuokraa vene käyttöösi tai oma veneesi toisten iloksi.
- Kierrätä vanha veneesi asianmukaisesti.

### 3.

# MOT ETT MINDRE KOLDIOXIDUTSLÄPP

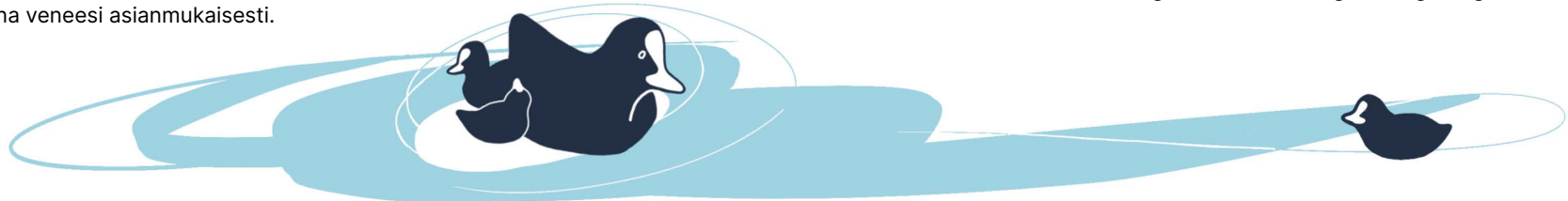
Fritidsbåtsport erbjuder stora upplevelser, men därmed utlöses också växthugaser till atmosfären. Föreningarna styr med sin verksamhet sina medlemmars lösningar. De gemensamma valen och besluten är också märkvärdiga för omgivningen.

#### REKOMMENDATIONER TILL FÖRENINGARNA

- Utvärdera elavtalen och föredra fossilfri el.
- Vid investeringar, beakta miljöbelastningen för utrustning, material, infra- och arbetsprocesser.
- Föreningssamarbete sparar pengar och miljön vid anskaffningar eller investeringar.
- Är uppvärmd vinterförvaring absolut nödvändigt?
- Lagerutrymmen är en lämplig plattform för solenergi.

#### REKOMMENDATIONER FÖR BÅTFÖRARNNA

- Då du väljer motor, beakta dess förbrukning och miljövänlighet.
- Kom ihåg att underhålla, sköta och förnya din motor på rätt sätt.
- För nya motorer är elmotor ett mer hållbart alternativ.
- Kör med ekonomiska varv. Segla om du har en segelbåt. Lär dig att hantera din båt.
- Koldioxidavtrycket är proportionerligt mot storleken på din båt: Fundera på om du verkligen behöver extra storlek eller hästkrafter på din långfärds- eller förbindelsebåt.
- Tillverkningsmaterialet har betydelse. Trä är det mest kolneutrala alternativet. Fördelen med aluminium är att det kan återanvändas. ABS och glasfiber är sämre alternativ.
- Att dela båt lönar sig: Hyr en båt för ditt behov eller hyr ut din båt till glädje för andra.
- Planera återanvändning och nedskrotning då du gör dig av med din båt.



# MITEN SIISTI VENEILIJÄ OLET?

Ympäristöystävällinen vesillä liikkuminen on meidän jokaisen vastuulla. Ympäristöjärjestö Pidä Saaristo Siistinä ry:n (PSS ry) muistilistasta voit tsekata, miten siisti veneilijä jo olet.

## HUOLEHDIN JÄTTEISTÄNI

Vähennän jätettä jo kaupassa valitsemalla mahdollisimman vähän pakkattuja tuotteita. Pakkaan elintarvikkeet pestäviin rasioihin, ja lajittelen veneessä. Kierrätän PSS ry:n Roope-palvelupisteissä lasi-, metalli- ja paperijätteen, joissakin pisteissä bio- ja muovijätteenkin.

## TYHJENNÄN KÄYMÄLÄJÄTEVEDET IMUTYHJENNYSLAITTEESEEN

En pissaa enkä laske käymäläjätevesiäni veteen lisäämään rehevöitymistä, vaan käytän huussia ja imutyhjennyslaitetta. PSS ry:n huussit ja imutyhjennyslaitteet merellä ja järvillä löydän osoitteesta roopekartta.fi.

## EN PÄÄSTÄ HARMAITA VESIÄ VESISTÖIHIN

En peseydy suoraan meressä tai järvessä pesuaineiden kanssa. Pesen astiat maissa astianpesupaikalla tai kaadan pesuvedet maahan, jotta ravinteet suodattuvat eivätkä valu suoraan veteen. Myös veneen siivouksessa käytän mahdollisimman ympäristöystävällisiä tuotteita.

## SUOSIN ROOPE-SATAMIA

Vierailen satamissa, jotka ovat mukana PSS ry:n Roope-satama-ympäristöohjelmassa. Roope-satama-lipun alla on helppo toimia oikein. Voin luottaa siihen, että sataman ympäristö- ja turvallisuusasiat ovat kunnossa. Löydän kaikki Roope-satamat osoitteesta roopekartta.fi.

## EN KÄYTÄ MYRKKYMAALEJA VENEEN POHJASSA

En maalaa veneeni pohjaa eliönestomaaleilla eli myrkkymaaleilla, sillä en halua vahingoittaa Itämeren ja järvien herkkää eliöstöä. Suosin vaihtoehtoisia menetelmiä, kuten pohjapesua, tai nostan veneen ylös silloin, kun se ei ole käytössä.

## KERÄÄN JA RAPORTOIN RANTAROSKIA

Järjestän vuosittain Siisti Biitsi -rantojensiivoustalkoot yksin tai porukassa. Merkkaan siivoamani rannan talkookartalle, kerään roskat ja raportoin ne Siisti Biitsi -sovelluksella tai osoitteessa siistibiitsi.fi. Näin olen mukana tekemässä kansalaistiedettä ja ehkäisen roskaantumista.

## OLEN PSS RY:N JÄSEN

Veneessäni komeilee vastuullisen veneilijän Roope-jäsentarra. Näin saan käyttööni kaikki Roope-palvelut, kuten jättepisteet, kuivakäymälät ja imutyhjennysasemat saaristossa ja järvillä. Jäsenenä tuen työtä vesistöjen roskaantumisen, kemikalisoitumisen ja rehevöitymisen estämiseksi. Kannustan kaveriakin liittymään osoitteessa **pidasaaristosiistina.fi/liityjaseneksi**.



Suomen Purjehdus ja Veneily kannustaa seuroja ja veneilijöitä vaalimaan ainutlaatuista meriluontoamme ja järvivesiämme tuleville sukupolville sekä turvaamaan arvokkaan harrastuksemme edellytykset.

**Lue lisää: [spv.fi/vastuullisestivesilla](https://spv.fi/vastuullisestivesilla)**

Segling och Båtsport i Finland uppmanar föreningarna och båtfolket att vårda vår unika havs- och insjönatur med tanke på kommande generationer och för att säkra förutsättningarna för vår värdefulla fritidsverksamhet.



SUOMEN PURJEHDUS JA VENELY  
SEGILING OCH BÅTSPORT I FINLAND

